

Latweeschu Awises.

47. gaddagahjums.

No. 17.

Dreschdeenā, tanni 24. Aprili (6. Mai).

1868.

Latweeschu Awises libbs ar saweem veetikkumeent matfa 1 rubli sudr. par gaddu. Kas us sawu wahdu apstellehs 24 effemylarus, wehl weenu dabubhs klabi darwelti. Jo-apuulle: **Zelgawā** Latw. awischi namniä pee **Zanischewski**; — **Mihgā** pee **Daniel Wiins**, reätera un wehwera celas stuhri, pee kw. **Jahna** basnyas jaunaka mahstaja **Mueller** un pee **Dr. Buchholz**, leela **Alexander-eela** Nr. 18. — **Wissi** mahstaji, **Wohlmesseri**, pagata walbitaji, **Arbweeri** un jitti tantas draugi teef lubgati. Ial lassitajem awgabba to apstellehjanu. — Redaktora adresse ir: **Pañ or Bierhußi, Schloß pi. Miga.**

Nahditajs: Politikas pahrsfats. Dabubadas sinuas. Benjamin's Frank-
lin's Wade. No speschu kungu semnehm. Prezidas lobhe. Kurwis.
Dabubanas proefsch baddazeerejeem. Awittante. Wisjannafahs sinuas.
Arbitdas. Sluddinafchanas.

Politikas pahrsfats.

Arcewu Keisara suhtihst, kas **Parisi** sabw, ihstojaje geheimrahts, baron **Budberg** us sawu lubgichanu no schi augsta ammata ir atlaiste. **Galanteescheem** leela preeka sinua atnahkse no **Habesches** seb **Abessinijas**, to gandrihs wehl newarr tizzeht. Tanni 13. Aprili Galanteeschi ar spehku effoht uskrittujschi us keisara **Teodora** frepostu **Magdala**, to uswinnejujschi un tohs apzeefinatohs Galanteeschus atswabbinajujschi no zeetuma. **Pats** Keisars **Teodors** effoht nokants. No **Teodora** saldareem 500 effoht nokanti, 1500 eewainoti un 14,000 teem Galanteescheem padewufchees ar wisseem saweem cerohscheem; no Galanteeschu pufses til 1 pats offizeers un 14 saldati effoht eewainoti! — Kad tas riltigi teef, ka no Galanteeschu saldareem wissi palikkuschi dshwi un til 15 eewainoti, kamehr no **Abessineeschu** pufses til dauds aplanti, tad **Abessineeschu** pateesi nepeln' wihra wahdu, bet wezzu bahbu wahdu! — **Jau** sahjahm bihtes, ka Galanteescheem tur eefchoht it silti, jo leetus laiks **Habesche** jo drihs eefahkees, tur lihst deenahm un naktihm, ka wissi zelli paleek par besdibbeneem, ka ne lahju us proefschu newarr spert un ka pro-wiantu nelahdu newarr peewesi. No tad nabaga Galanteeschi eenaidneeku semne, appaksch plikkahm debbesihm, tablu no jubras un no saweem kuggeem buhtu darrijuschi? Bet kad nu tas pateesi ta notizzis, ka winni to **Magdalu** uswinnejujschi un to **Teodoru** nokahwuschi, nu tad nu gan

us lahdu laiku behdahm gals un Galantes saldati warrehs barrotees no **Teodora** tankeem! — Kamehr Galanteeschi **Habescha** idarrijuschi tahdas leelas leetas, tamehr 2 blehdigi **Fehneeschu** tablu **Australija** schahwuschi us Galantes kehnienes jauno dehlu, prinzi **Alfred**, to sanz par **Edinburgas** herzogu. Jaunajs prinzi, us kugga ap-paufales lohdi aplahrt braukdams, mahzahs par rittigu kugga offizeeri un jau bij aibranzis us Galanteeschu koloniju **Australija**. Tanni 13. Merza netahl no ta ohsta **Port Jackson** weens **Fehneetis**, wahrdā **D'Farrell** us to prinzi schaudams, tam augstam jauneklum eefchahwis lohdi. Bet ta lohde nebij nahwiga, jau ir iswiltia un prinzi nu taisotees mahjās braukt us Galanti pee apbedinatahs mahtes. Kamehr to **D'Farrellu** fahbrufchi, wehl ohros schahweens ribbis un weenu kungu trahpijis, kas prinzi stahwejis it tuwu, bet arri schis schahweens labbi nebij mehrlehts! — **Breesmigi** un trakti laudis tahdi **Fehneeschu**! — schee to **Irlanti** gribb glabht. **Waj** tad **Irlantei** liktens buhtu weeglahks un labbahks, kad gohdigahs kehnienes newainigajs dehls no fleplawas rohlahm buhtu nomaitahs? **Londonē** taggad arri 6 jitti **Fehneeschu** par teem fleplawu darbeem, kas 15. **Dezemberi** strahdati, teef teefati. **Turprettim** **Irlante** laudis wehl preezajahs, ka pats krohnamantineeks ar sawu augstu gappalchu tur bijis, rahdidams, ka winfch to **Irlanti** par to ne-eenihst, ka jitti **Irlanteeschu** trakti. **Brufschu** kehniensch tanni 27. (15.) **Aprili** ar leelu gohdu sapulzeja to **Wahzsemmes** **zollens-parlamentu**, sawu leelu preeku par to issstahdidams, ka nu weenreis **wiffa** **Wahzsemme** saweenota un ka **Wahzsemmes** **Deenwidneeki** tag-

gad ar Seemet-Wahzsemmes beedribu kōhpā fpreedihs par wiffas lehwusemmes jainneezi bu un andeli; lai nu neweens wairs neluhkojht tik us sawu labbumu ween', bet us wiffas Wahzsemmes labbumu. Tas general, ko Pruhfchu lehninsch auffshtijis us Hessen-Darmstattu, lai Hesses waldibu pee ta peedabbu, ka sawu karraspehtu riktigi rihko us Pruhfchu wihs. — wezzam leelberzogam stahstijis; ja Hesses waldiba tulihu nepeepildischoht, ko Seemet-Wahzsemmes beedribai fohljuse, ta' Pruhfchu lehninsch, ka karraspehta pahrwalditajs, tohs Hesses saldatus buhschoht aiffaukt us Pruhfchu semmi un Hesses wiasch buhschoht eekohrteleht Pruhfchu saldatus. Tad nu Hessen-Darmstattes waldiba jabihjusees, tulihu fahkuse pildih Pruhfchu lehnina peepreffichanu un tulihu ezehluse wirfneelus, kas Hesses saldatus riktigi mahza un rihko us Pruhfchu wihs. Karrā wiffem saldatem, kas us weenu rohtu eet, arri jasinu kōhpā turretees un kōhpā eet; talabb' Seemet-Wahzsemmei no Hesses puffes karrā laikōs nenahktu nekahda leela palihdiba, ja saldati nau weenadi mahziti un isrihkoti. Pruhfchu krohnamantineeks, kas us **Italiu** aibrauzis us printfcha Humberta kashahm, wiffur teel fweizinahts ar leelu gohdu. Dauds weetas wiinan uffaufufchi: „Paldeews! paldeews!“ — Tas „paldeews“ sihmejohs us to, ka Pruhfchi aipehrn' Italeescheem palihdisejuschi mantohht to Weneziju, ko Austreescheem nonehma. Lau-dis taggad par wiffu paleekoht arween' nemeerigaki un brehzoht tā par lehninu, ko lihds fchim wiffi mihleja, ka par parlamentu, kas leelas nodohfchanas atwehle. Lau-tini grihb buht par leelu brihwotautu, bet nefaproht, ka bes naudas wezzus parradus newarr makfahht un ka bes fahpehm wezzo raugu newarr isflauziht! — Tanni 22. (10.) Aprili krohnamantineeks Humbert un prinzeffe Margreeta papreeksch lehnina pilli Turinē tiffa fa-laulati no senates presidentes un tad tulihu aifgahja us leelo basnizu, fur Turines erzbiskaps to pahri falaulaja pehz basnizas likkumeem. Turines laudis wehl sawam lehninam un tam jaunajam pahrim gan sawu mihlestibu parahdija. No Rohmas dauds pahwesta saldati behg prohjam us Schweizi, jo newarroht to wairs panest, ka Rohmas laudis winnus gauschi eenihsoht. **Spanija** tas ministeru preekschneeks, marfchalls Narwæz, kas to Spaniju gauschi zeeti waldija, no tautas nemihlehts, ir nonirris tanni 23. (11.) Aprili; winnam weeta lehninene to ministeri Gonzalez Bravo uszehluse par ministeru preekschneeku, un fchis isfluddinajis, ka tāpat buhschoht waldihht ka Narwæz. Behrn' lassitajem esmu stahstijis, ka Narwæz tohs Kortes (tautas-weetneelus) apspeeda un Spanijas likkumus apgahsa. **Austrijas** keisarene tanni 22. (10.) Aprili Ofene, Ungarija dsem-dejuse jaunu prinzeffe Ungareeschi preezajahs, ka atkal weenreis' winnu semme weena keisara meita dsimmufe.

Daschadas sinnas.

Peterburgā pawiffam preeksch baddazeetejeem par wiffu Kreewu walsti lihds 9. (21.) Aprilim bij eenahlfufchi

848,723 rubuti f., kas ar pascha krohnamantineeka sin-naschanu teel dalliti. No fchis naudas preeksch Jggauun-semmes baddazeetejeem us 2 lahgham irr nowehleti pa-preeksch 10,000 un tad atkal 15,000 rubuti f. Peter-burgā taggad laudihm uskrittuse bakku-fehrga, kas leelcem zilwekeem useijoht wehl stiprahk ne ka behrneem. Tad nu gan pee mums par to buhtu jagahda, ka wiffem teem, kas jauneklu gaddōs wehl ohtrureis nau pohyeti, pee laika bakkes atkal tiftu eestahditas, ka lai pee dahrgem laikeem flahht ir mums wehl ne-usbraktu ta breefmiiga bak'u fehrga. Us semmehm pagasta wezzafajem par to jasinu un jagahda, ka jaunekli un meitas ap eefwehtifchanas laiku ohtru reis' teel pohyeti. — Peterburgā runnajoht, ka no tahm jaunahm 25 rublu silberscheinehm jau zittas effoht useetas, kas nau riktigas.

Saratowes dohmenu waldibas naudas lahde, Merza mehneji effoht atrasts, ka tur truhksoht 5 lihds 8000 ru-buti f., effoht rentmeistere waina.

Irufkas gubernijas awises fakka, ka tas ne-effoht wis teef, kas par to tizzis runnahts, ka Amures semme pehrn' effoht atrastas baggatas selta bedres.

Peterburgas Kreewu awises stahsta, ka tanni gaddā 1866 pa wiffu Kreewu walsti pawiffam zeetumā bijufchi 69,746 faundarritaji, kam tur bij ja-iszeesch saws strah-pes laiks un 100,377 faundarritaji, kas tik us ihfu laiku zeetumōs bij eelikti, lihds famehr winnus tahfahk weddufchi.

Peel **Zelgawas** jau tanni 9. Aprili Leeluppē tiftu bij eelikkufchi. Tanni paschā deenā Kurssemes gubernatora tungs, geheimrahts v. Brevern us Peterburgu aif-reisojis.

Widsemmē Merza pirmā puffē pee polizejas teefahm pawiffam usdohtas 33 sahdsibas 4195 rubl. 89 kap. wehrtiba.

Par **Rihgas-Dinburgas** eisenbahni tanni laikā no 1. Januara lihds 24. Merzam zilweki braufufchi:

	I. klasse.	II. klasse.	III. klasse.	Pawiffam.
no Rihgas	554	1,788	14,344	16,686
us Rihgu	625	1,810	13,306	15,741
				G. B.

No **Slohtas** juhmallas. Rahdā zeemā eenahl weena meita weenās mahjās un falihkft par lohni deeneht us gaddu. Nu fchi tur dsihwo un strahda, ko tai fainneeze pawehl, tā ka jau deeneestneekam peenahkaks paklaufiht sawu fungu job fainneeku. Wats fainneeks gan no eefahkuma negribbeja fcho bes passēs usnemt, bet kad nu reds, ka fchi likkufchi strahda un isteizahs, ka fchi effoht no Mescha-Bleenehm, tad fainneeks paleek meeta. Tā nu meita nodsihwojuse kahdu pahri neddetu. Swehtdeenā zitti laudis, wezzi tā jauni, puischi tā meitas staidfahs us Deewa nammu, tam Rungam par wiffahm Winna labdarifchanahm grihbedami pateikt. Nu fchi luhdsfahs sawai fainneezei, ka jau weenam deeneestneekam peenah-kaks papreeksch isprassihht, lai laisch zitteem lihds us bas-nizu, jo fchinu basniza nekad wehl ne-effoht bijufe. Gohdiga fainneeze winnu labprahht laisch, jo kas tad

fwehtdeenä sawu deenestneeku nelaidihš Deewa nammä, ja pascham arri prahts neffahš us basnizu eet. Bet schi meita wehl sawai fainneezei luhds: „Effeet til labba, mihta fainneeze un paleenejeet man sawas drehbes, jo es atnahfdama wehl sawas gohda drehbes newarreju lihds panemt.“ Saimneeze, ne ko launa no winnas nedohmadama, to labpraht darrija un to meitu apgehrba ar sawahm drehbehm, un schi nu aisseet lihds zitteem us basnizu. Arri tur ee-eet ar zitteem reisä un kad Deewa kalposchana pabeigta, eet atkal ar zitteem lihds us mahjahm. Tä winni eet zaur meschu, tur zelsch eet zauri. Uf weenreis schi fakka uf tahm zittahm meitahm, loi eijoht lehnahm, ka patte winnas warroht panahkt, jo gribboht ee-eet meschä fewis pehz. Zittas meitas no ta ne ko launa nedohmadamas, eet lehnahm runnadamas uf preekschu un atflat-tahs allasch atpaffal uf sawu lihdsnahzeju, waj jau nenahks paffal, bet fagaidiht newarredamas, fahks nu aureht un faukt; jo dohma ka schi nu buhs nomaldijusees. Bet par welti! — jo tas putns, kas gribb meschä street, tas wairs zilweka basfi neklausfa. Tä nu tahs meitas aisseet mahjäs weenas paschas, un stahsta ka notizjis zella. Nu gan fainneeze brehz un sawz pehz sawahm drehbehm, bet neweens wairs newarreja atdohi. Gan fainneekš sawam puiffim freigschus lifka jacht, waj neredsehs wehl fur eijam. Bet ir tas bija par welti, jo ta nebija wairs atrohdamä neds kahdä pasaulé! — Nenemmi meitu deenestä bes passés.

M. G—L.

No **Mogilewas**. Gan fakka, ka zilwekam wajjagohht no tuwaka stahdes un nelaimes mahzitees un gudratam palikt, bet zitti Kursemmes Dundsenekfi scho wez-tehnu gudribu leekahs apnehmuschees pariffam atmetst un warrebuhht zittu kahdu jaunäs mohdes gudribu tannu weetä saweem behrneem mahzihht. Schogadd lihds ar stahsteem jau atkal pee mums par **Mogilewas** guberniju daschas familijas fahf maldihht apfahrt, sawu baggatu fungu mekledamas, kas winnas usweddinajis Kursemmi aissahht un sohlijis winneem doht lehtu semmi un dauds naudas jaunu wirtschapti eefahkt. Paschu Buhpuku fwehtdeen' atbrauzä pee mums G. muischä — 35 werstes no **Mogilewas** — diwi peekuffuschas familijas un stahstija: ka reisajoht uf Klimowitsches aprinkl un effoht apmaldijusees, tadeht ka nesinnoht neweenam riktigi prassihht neds pehz tahs muischas neds arri pehz pascha funga, kas winnas sohlijis peenemt. Mehš zits no zitta klauschinadami beidsiht muischas wahrdu gan fadabbujahm. — jo fen-nahf zitti Latweeschu arri tur bija aigahjuschi, — bet riktigu zellu neweens nesinnajahm parahdihht, jo Klimowitsche no mums irr gandris 200 juhdses*) tablu. Wehl schohs nabaga zellineekus nebijahm aismirfuschu, te nupat 4. Aprilä atnahza atkal pee mums labbi wezjigs wihrs ar fewu, meitu un jaunu sehnu un schelodamces mekleja to paschu fungu un muischu, ko pirmee mekleja. Leetus un tumfcha wakkara deht mehš nu schohs pabrleeku pawahrguschus un peekuffuschus nabadsinus paturrejahm par

nakti pee fewis un schee mums tad stahstija: ka daudf, daudf Dundsenekfi taifotees atkal uf Kreewusemme nahkt. Pee winneem Dundagä effoht bijis baggats Kreewu fungs, kas winneem lehtu semmi un daudf palihdsibas effoht peeksohlijis un laudis nu tur paleekoht ka trakti uf nahfshanu. Kad nu mehš prassijahm, kas tad tas par fungu bijis, kas til daudf Dundsenekus gribboht usuemt, tad wihrs atteiza: ka pats gan winnu ar sawahm azzihm ne-effoht redsejis, bet wiffi Dundagä brihnuma leetas ween no winna stahstoht. Kursemmes fungi winnu effoht meklejuschi noschaut, un tadeht winsch aishbegdamš tikko dabbujis pateikt, lai laudis steidsahs pee winna schurp, gan winsch wiffus apgahdashoht. Tahdahm wallodahm ween drohschi tizzedams wihrs wiffu sawu masu mannu effoht pabrdewis un gribbejis jo ahtri pee sawa jauna funga nosteigtees, bet nu winnam jau gan zittas dohmas par galwu fahhoht grohsitees un winsch labpraht buhtu ar meeru, ja kahds fungs tulihu winnu par kalpu peenemtu, jo beidsamajis naudas grassis jau effoht patehrehts, daschi drahnas gabbali uf zella nosagti un wiffi kauli pahrleeku apgurruschi. Kad es nu fahku waizahht pehz passés, tad wihrs uf fewu rahdidams fozzija: „Winnai irr gan diwi papihri no teefas, bet waj tahs irr riktigas passés, to es ihsti nesinnu, jo uf zella neweens tahs wehl nau raudsijis un lassijis.“ Abbas papihrus nu rohka panehmish es redseju, ka weens bija pagasta teefas kwittante par aismak-fateem 4 rubul 70 kapeikeem un ohtrs — meitas balku gramata. Brihnodamees es nu gan nehmoht stahstihht, zil bailiga leeta effoht fweeschumä bes passés apfahrt malditees, bet wihrs tomeht dohmaja, ka pagasta teefa par to patte wainä nahfshoht, — ja winsch til pee ta riktiga funga nonahfshoht, jo pagasta teefa winnam effoht passé leeguse doht, tadeht ka winsch newarrejis aismakfahht 10 rubl. Winsch taf effoht 60 gaddus wez un newarroht tahdu leelu galwas nandu malfahht. No rihta agi wiffi 4 ar sawahm pauninahm atkal aigahja, un deesun, waj winni sawu baggatu fungu arradduschu. —bb—

Zelgawas-Rihgas dselzschu tohp taifhts ar leelu freigschanu. Par ko ilgi runnaja un spreda, un ko gaddeem jau daudsinaja, nu weenreis tiks gattawš. Zerre ka schinni gaddä pabeigfchoht. To leelako laulu aismems Seelupes tilts, ja tas nebuhtu jaleek, ta' it ahtri ween pa dselzschu dabbutu braukt. Kas nekad wehl dselzschu nau redsejis, teem skattishanahs deewšgan, un skattitaju taggad wehl no eefahkuma netrühst it nekad. Lokomotiwe zaur sawu duhmuskursteni un neganti skaku, zaur wiffu pilfhehtu dsardamu swilposchanu dumpja un trohschena deewšgan padarra. Lokomotive taggad til ween nodarbojahs grantu peedsihdamä. No bahnhofa lihds Kullefalmah fleedas irr listas un lokomotive uf grantabedrehm prohjam braukdama granta waggonus paffal wehl; pilnä atpaffal nahfdama, winna granta waggonus stumj, patti no beigahm it ka aste pee waggoneem peekerdamahs. Un jauki irr gan ko skattitees, kad lokomotive dsihdrä deenä prohjam schnahfdama ka wehjsch azzihm pasuhd un staltus duhmus til gaisä atstahj. Bet — fur saws jaukums,

*) Waj zeenijamam rasjitajam nebuhs missejees, ka nebuhs 200 juhdses, bet 200 werstes?

tur arri brihscheem faws flittums. Flittums tas, ka brihnum jasargabs, wiswairabl dselszetta strahneekem. Jo zaur neezigu ne-usmannischanohs warr stahde un leelas breefmas tikt. Un Deewam schehl breefmas arri jau irr notikkuschas. Pehz leeldeenam to treschdeenu diwi strahneeki sawu dschwibu nobeidsa. Weens widda tappa pu-schu pahbraukt, tas tuhliht bija pagallam; ohtrs nelgi pehz ta sawu garru ilaida. Ta schis dselszelsch fawus pirmohs uppurus, un warr gan teikt ka tee nahwigi affinaini uppuru bija, irr atrassijis.

Selgawá Behra namma sabla tohp rahdita pehna gadda Parise pasaulas leetu-istahdischana. Skattitajs tur warr fundam kawetes un tomehr stattotees ne-apniks. Ja tik smulki jau nobildē tas wifs redsams, zif dauds smulkaki tas nebubs bijis stattams, tur tas it dschwigi ikktra preekschā bija aplubkojams. Buhtu labbi, ja mums Latw. an. apgahdatajs arri par to ko pastahsttu, jo Parise buhdams wiesch tur teescham gaream nebuhš gabjis. *) Dee jauke dabri ar faweem stalteem pawilzoneem un uggunsbahlahm, tahs jauki mahletas bildes, tee balti un bruhni jipfa tehli, marmora statuēs, kristalla un glahschu skunstigas leelas, brihnischki atmini, uhdenagahlas, smalkas struhglu-alkas, wiswissadas maschines no wissahm semmehm un mallahm, tas azzis waldsina, ka winnas tik ar puhlehm no tahm apbrihnojamahtm leetahm schirrahš.

Birminghamē ar 36.000.000 wahrpstahm tohp strahdahts. Winnahm pilnigi strahdinajohht, desmit stundu garrā darbadeenā isnahk no winnahm 64 millj. Gullisku juhdschu garfch paweddeens, no ka atkal weenā minutē tahds paweddeens isnahk, kas tschetri reis ap semmi steepjahs.

Kalifornijā weens stahds irr atrasts, ka appalschmisigas dschwipstas pee labbahš fataisichanas zilweku matteem it pilnigi lihdsinajotees. Parises mattustunneeki ar leelu kahroschanu scho winneem swarrigu dabbas audsinajumu gaida.

Si Znaimes, Mehru semmē, tohp rakstihš: Rahdā kaiminu zeemā gandrihs leela nelaimē buhtu notikkusi it fawadigas wainas dehl. Rahdam fainneekam fawā sehtā pihpi aissmehejoht, nokritta daschi sehwelemi semmē un wiesch tohs turpat pametra. Rahds ballodis, kas salmus un duhnas neffa fawā ligdā, arri tohs sehwelemiūs aineffa, ko fainneeks pamannija. Mas minutes pehz ta degga ligds, laikam no beseeschanas, weenās leefmas, un ugguns gan tahlahk buhtu isplahtijees, ja fainneeks, schigli fasperdamees, to deggoschu ligdu ar grabbekli semmē nebuhtu norahwis. Strahpeseet nu to putnu par ehkudedsinataju. J. R.—n.

No Krohna-Dürzeem, zaur draudēs mahzitaja Bahder usflubbinaschanu, preeksch teem truhkumā krittuscheem, arri no muhsu draudēs dahwanas tikka samestas. Wissas dohtas dahwanas, kas no labhirdigeem dewejeem

peenestās, draudēs mahzitajs ar leelu pateizibu janehma preeksch aissubhtichanas. Tapar arri muhsu pagasta wezjakajs R. Jannjohn, kas ne-apnizzis ar dedsihu firdi scho mihsu awischu lappinu, kas muhs ar fawahm jaukahm sinahm apmelle, lassidams, firdi tikka kustinahs, truhkuma zeesdameem no fawas amnata puffes mihlestibu grabbeja rahdiht, kas winnam arri pilnigi isdewahs. Sapulzeja wissus 27 fainneelus lihds ar kalpeem, teem to firdi mihsstu padaridams zaur tahm sinahm, ko preekschā tikka un kas par baddageetejeem gandrihs katrā neddekas lappinā atskann, — lai palibdsam. Tad nu pee schis sapulzinaschanahs 26 fainneeki un kahdi 9 kalpi, kas sawas roklas aidartija, sametta skaidrā naudā rehkinahs 32 rubl. 80 kop. Un zerreju ka wehl wairahl buhs, jo dsiedu ka wehl dasch dewejs gaddijees. Wezjakajs wissu sanahkuschu naudu fohlijahs peesubhtih Latw. awischu redaktiehm us Slohku, lai wiesch labbaki sinu, tur leelaka nohte, tur lai nosubht. J. Freudenfeld.

Benjamins Franklins Wade.

Awischu lassitajeem jau 15. nummurā stahstihš, ka Seemet-Amerikas brihwaltis taggad wissi gaida, ka Johnsons no amnata tikschohht nozelts. Ja tā pateesi notiks, ta pehz walstis likkumeem tam wihram, kas pehz winna pirmajs, jastahw winnam weetā lihds 4. Merzjam 1869; jo tad atkal jaunī iswehlehts presidente usnems fawu amnata. Tam wihram, kam nu us to weenu gaddu peenahlahs stahweht presidentes weetā, irr wahrdā Benjamins Franklins Wade. Schis, tapar ka Linkolns un Johnsons, irr wihrs, kas no semmas kahrtas iszeblees. Wiesch irr dsinnis 27. Oktoberi 1800. gaddā Springfieldā, Massachusetts walsti. Winna tehws toreis bijis saldats, tad Amerikaneeschi zaur brihwibas faru no Galantes pahrwaldischanas dabuja afswabbinatees. Jannajs Wade par seemas laiku gabja tautas fohlā un waffarā wiesch few un wezakeem pahstikku pelnija pee lauku darbeem. Kad wiesch bija palizzis leelahs, tad par seemu fohlu turreja un waffarā, tapar ka Abrahamš Linkolns, wiesch maiss pelnijahs pee jauneebuhneekem un meschā. Weenu laiku wiesch par algadsi gabjis rakt un schlippeleht pee Gries-esara jauna kanala. Kad jau 20 gaddus bija wezs, tad wiesch apnehmahs sawu laimi mefleht waffara puffē. Mehs winnu atrohdam Ashtabulā (Ohio walsti), tur wiesch mahzijahs teefas sinnaschanas un likkums. Turpat winnam ihsta mahjweeta wehl schodeen. 1835. gaddā winnu iswehleja par Ohio walstis aisschwetaju. Diwi gaddi wehlahu winnu ezehla par senatori turpat, un 1849. gaddā likkumu deweji Ohio walsti winnu ezehla treschā teefas aprinki par preekschsehdetaju. 1851. gaddā tee paschi likkumu deweji jeb walstis-weetneeki winnu iswehleja un nosubhtija beedribas senatā par senatori. 1857. un 1863. gaddā winnu tannī paschā amnatā no jauna iswehleja. Winna laiks schinni senatora amnatā ees lihds 4. Merzjam 1869; tad nahk winnam weetā demokrats Turmans.

*) Ne-efinu wis gaream gabjis, bet 7 deenas no weetas, ihdeenas gandrihs no rihā lihds waffaram tur esnu sehdejis un mahzijees. G. B.

Tà nu Wade jau wairahk ne kà 16 gaddus bijis par senatoru un kahdu gohdu winsch pelnijis, to warr teefcht no ta, ka republikanu partija, jau pehri dohmadama, ka Johnsonam buhshohht ja-attahvjahs, to Wade arri jau pehri naja gadda iwehleja par wizepresidenti. Ne-ilgi pehz ta, kad Wade zitreis senata bij eestahjees, winsch jau pee sawas tautas eemantoja labbu slawu zaur to, ka israhbijahs un teescham arri bija drohsch karrotajs brihwibas dehl. Toreis til mas pulzinich us winna pussi stahweja; tomehr winsch Deenwiddneeku junkuru-senatoreem un winna beedreem, kas no Seemelneeku pusses nahza palihga pee wehrgu bendeschanas, drohschi pretti turrejahs. 1852. gadda winsch libds ar saweem peezeem beedreem pagehreja, lai wehrgu libdumu nozell. Kad leels cenaisd zaur to iszehlahs paschu brihwialstju lauschu starpà, tad winsch gan atsinna un fapraitta, kahdas breejmas no tahdas faulshchanas un nemeera wareja isjeltees, kad brahki sawa starpà karrojahs; tomehr winsch arween' drohschi un pastahwigi stahweja us to wihru pussi, kas pagehreja, ka wehrgu-buhshchanai buhs just. Winsch wehl daschureil' erojahs un dusmojahs, ka Linkolns pret teem dumpinee-keem tahds lehns isliklahs un ka wairahk spehta nepeelika pee ta, ka deenwiddneekus ahtraki warretu uswarreht. Lai gan Wade jau tahlu pahri par pumuhschu, tomehr meesigi un garrigi winsch wehl ittin frisch, brangs wihrs, kas gan rahdahs zeenigahks par Johnsonu, tanni weeta stahweht, kur Linkolns zitreis stahwejis, libds kamehr pat sawu dshwibu nodewa nabaga wehrgu brihwibai par up-puri un maksu.

—n—

No sweschu kungu semmehm.

18.

Bet tahda leela pilsehta un tahdeem nemeerigeem lautineem, kahdi Parisneeki, neseel til ar usmannigu polizeju, tur arri wajaga buht jo ahtrai un skaidrai teefaschana; — zittadi teefas leetas un prozesses sa-augtu til warren leelas un raibas, ka pehz' pat gudrokee wihri tahs nesinnatu weht galla. Lai nu gan Paris walda weens neschlichsts un nemeerigs gars, tad schi leeziba Parisi jadohd, ka teefas-kungi un adwokati tur ir brangi; warrbuht Paris teefas-kungi un adwokati no wisseem Parisneekem tee labbafee un gohdigakee wihri. Paris teefaschana nenoteel pee aischleg-tahm durwihm, bet katram zilwekam ir brihw ee-est un klausitees. Katra leelaka un gruhtaka leeta Frantschi teefajahs ar adwokatu aischahwechunu, un pat leelakajam laundaritajam ir brihw adwokatu peenem par aischahwe-taju. Tad nu Paris adwokati ir jo duhschigi wihri, kas nebihstahs no neweena zilweka un kas to par leelu gohdu turr, kad kahdam nabaga zilwekam pee ta warr palihdseht, ka pret kahda baggata usmahschanas sawu taisnibu warr dabbuht. Teefas-kungi wissu lauschu preekscha spreedami, stipri turrads pee likumeem; til ween' kad kahdas politikas leetas nahk preekscha; kad kahds ko padarrijs, kas ministereem nepatihk, waj kahds suhdjahs

pret kahda polizejas waj teefas-kunga, waj kahdu grabmatu raffijs par walfis leetahm; tad deemschehl Paris teefahm daschahrt seet dwaicha un taisniba, lai gan duhschigee adwokati ir tad nebihstahs tohs aischahweht kas schelohjajs, ja winni til nau pahrlahpuschi riktigu, skaidru likumu. Wiffas teefas sehich tanni leela teefas pilst, (Palais de Justice) no pulstien 11 preeksch pusdeenas libds pulstien 3 pehz pusdeenas. Bes tahm augstakahm appel-leerschanas teefahm, wiffa teefas buhschana ir nodallita 7 schirras jeb 7 teefas kambars. — Katram ta no-sauzamam kambaram kribt sawas ihpachi teefas darri-schanas. Tanni septita kambari masakahs leetas teel it-teefatas, ko patte polizeja ar sawu spehku wairs newarreja apspreeht. Tur brihscham arri kas ir ko pasmeetees, jo Parisneeki ir stilkoti lautini un pat teefas-kungi sawa augsta krehla kahdu reis hirsnigi pasmeijahs, waj arri sawu spreedumu it johzigi sinn isteift. Ta weeta, kur teefas-kungi sehich ar kahdam 2 waj 3 pehdahm stahw augstaka par to zittu kambara grihdu, un schinni augstaka weeta, ais sawa galda sehich wezjajs firmajs presidente, winnam par labbu un kreisu rohku sehich 2 jauni, smuffi teefas-kungi, kam likumu grabmata katram sawa preekscha. Kamehr presidente skaidri un ihfi, ar skannu balsi, suhdsetaju un apsuhdsetu un leezineekus isklauina, tamehr tee abbee jaunee teefas-kungi jau usschkir likuma tohs SS, kas us to nedarbu un grehku shmejahs, par ko suhdsetajs suhdjahs un kad presidente to apsuhdsetu atrohn par wainigu, tad winsch, kluffam ar saweem abbeem peeschdetajeem turpat ihfi aprunnajees, tulihu isfluddina to strahpi. Preeksch presidentes galda, dauds jemmaka weeta 2 fikteeri sehich, kas weens pakkat ohtra ihfa protokolle usraksta to suhdshu, tahs leezibas un to spreedumu. Weens fikteers galla newarretu titt, jo ta teefaschana eet smuffi ahtra; tanni weena stunda, ko es tur sehdeju klauidamees, 14 leetas tiffa isteefatas. Talabb' teem fikteereem mainidamees protokolle jaraksta. No presidentes par labbu rohku pee seenmallas sehich weens teefas-kungs, kas tahs suhdshibas papreeksch ihsumà bij usnehmis, kad tahs leetas tiffa ussuhdsetas, un schis nu no saweem papihreem flattahs, waj kahds no teem suhdsetajeem waj apsuhdseteem taggad zittadi nerunna, ne ka pirmo reis un ja kahdam bailigam suhdsetajam to dauds lauschu preekscha kahda leeta aismir-stahs, ko winsch pee pirmahs ussuhdsehchanas bij sazjije, tad tas teefas-kungs, preeksch presidentes paklaunidamees, tam suhdsetajam nahk palihga, presidentam to leetu isstah-stidams, waj atkal leezinadams, ka tee apsuhdsetee taggad zittadi runnajoht, ne ka no eefahkuma. — Bee ohtras seenmallas, no presidentes par kreisu rohku, kahda aigalda benkis stahw, kur tee apsuhdsetee sehich, no 2 polizejas saldteem apwaltet. Papreeksch 6 apsuhdseti us reis teel eewesti pehz nummura, ka winni ta pirmaja ismekletaja ruldos peeschmeiti; kad 3 notesati, tad tohs wedd ahra un zitti 3 atkal teel eewesti. Preeksch to abbu fikteeru galda ir trellini, kas to teefas pussi schkir no klausitaju pusses. Ai teem trellineem, pirmehs benkis arween' sehich kahdi jauni adwokati un sweschi teefas-kungi, kas

gribb klauſitees un mahzitees; ais ſcheem atkal fehſch bel iſſchirſchanas tee ſuhdſetaji, leezineeki un zitti klauſitaji. Kad ſuhdſetajis pee wahrda teel uſſauktis, tad wiinam janahſ pee teem trellineem un ja-iſſtahſta ſawu ſuhdſibu; tad atkal leezineeki teel peesaukti un presidente ihſi wiinneem iſſakka, lai apdohma, ta wiinneem jaſwehre un taiſniba jarunna. Tad leezineekis, kam pretti uſ galda ſtahw Beſtitoja kruſts, pazell rohlu un ar pilnu baſi til tohs wahrduſ iſſakka: „Es ſwehre ju!“ (je jure!). Tas man gauſchi patikka, ta ta ſwehreſchana tahda ihſa. Jo pehz mannas ſapraſchanas ſwehreſchana jo wairahſ eet pee ſirds, jo ihſaka ta irr.

Brezibas lohſe.

(Belgium.)

„Manſ nummurſ, manſ nummurſ!“ pibſteja wezzite, no ſauſchu barra kahda ſuhri eefpeesta. „Kur wiinſch irr? Kur irr manſ mihtakajis? Dohdeet man wiinuu ſchurp!“

Puſ pagihbis Jaſ Seibartis atritta uſ krehſlu. Wiſſi laudis pilna lakka ſahza ſmeetees un ar rohſahm klafſcheht. Wezzite ahtraſ nedewahs meerä, kamehr pee ſawa bruhſtgana nehiſ peelihduſe. „Nahz ſchurp, manſ mihtakajis! brauſſim nu abbi uſ mahjahm!“

„Atſtahjees, tu welna raggana!“ iſſauza bruhſtgans un jau gribbeja behgt; bet nekas nelihdeja, bij jabrauſ ar bruhſti uſ mahjahm. Kad ſchi brauzohſ ſawu galwu pee bruhſtgana kruhtis gribbeja peelikt, tad ſchis no trakkahm duſmahm winnas iſgruhda no ratteem ahra un weens patſ aiſſtrehja uſ mahjahm; bet pehz neziſ ilga laika wezzite pa treppehm ſawam wiemihtakajam lihda pakkal, kahduſ diwi teeſas kungus lihſi nehmuſe. Kad bruhſte ir ar wiſſeem 400,000 dollareem nelikkahs apmeerinatees, un kad bruhſtgans ne uſ kahdu wiſſi winnas negribbeja prezehſt, tad wiinſch tikka eeliktis zeeſumä, kamehr ſcho leeru zaur teeſahm iſmekleſchoht. Scheit nu Seibartam bij deewſgan laika ſawu diſhwes gahjumu pahrdohmahſt: „Naihi man gan irr gahjis un Deewſ ſinn, ta wehl man klahſees! Al tu manna nelaimiga bruhſte! Tu gan mahjäs taggad aſſaras klauki?!“

Nolikta iſmekleſchanaſ deenä pee noſkummuſcha zeeſumneka eenahza weens adwokats, ſazidamſ: „Kad man apſohlifſeet 50,000 dollarus, tad Juhs no nelaimes gribbu peſtiht.“

„To labpraht apſohlöhſ.“ Seibartis atbildeja „kad Juhs til uſ kahdu wiſſi man warreſeet lihdeht.“

„Tad juhs“ — ta tas adwokats eſſauzahs, — „til darreet wiſſu beſ kawefchanaſ, ko es jums liſſchu darriht.“

„Rabbi, to wiſſu gribbu darriht.“

Preeſch teeſas adwokats ſahza runnahſt: „Zeenigi kung! Kalabb' ſchi bruhſte par ſawu bruhſtganu ſuhdſahs, to newarru ſapraſt, jo bruhſtgana weenigajis preeſs irr, ar wiinäs tilt ſaweenotam, un es luhdſohs bruhſtgana wahrda, ſcho pahri beſ kawefchanaſ ſalaulahſt. Schee wahrdi wezzitei tahdu jaunibas preeſu eedewa, ta ſaule pawaſſar' laika pamirruſſchai ſemmei jaunu ſlaiſtu deſſi

pahrweſſ. Wezzite ſchigli ween gahja pee laulibas, bet Seibartis kawejahs, zil warredamſ, nenopraſdamſ, ko wiinna aiſſtahwetajis ihſti gribboht ar wiinuu iſdarriht.

Uſ kahdu, no adwokata dohtu ſihmi Seibartis nu gan nahza un noſtahjahs ar ſawu ſarkanaſſchu bruhſti preeſch laulataja*) un burmeiſters riſtigi ſalaulaja to Jaſ Seibart kungu ar Schimmelpennik gaſpaſchu.

Pehz laulaſchanaſ wezzite atkal ſahza pibſteht: „Kalabb' Tu manſ mihtakajis pret mannis bij til bahrgs? mehſ jau tad arri tapat mihtligi warrejahm eet uſ mahjahm, ta to taggad darriſim?“

„Nenemmeet par ſaunu.“ adwokats te uſ jaunas madamas ſazija, weens kungs nohtigi ar jums gribb runnahſt!“

Abbi gahja — — „Schimmelpennik!! — Apſchlojees, kur tu gaddijeſ?!“ ta ta jauna gaſpaſcha no baiſlehm un duſmohm pahnemta eebſahwahs. „Es tewi jau 30 gaddus mekleju, kamehr tu manni wiltigi eſſi aſſtahjuſe, neweena labba ſeewa to nedarra, ta wiinna no ſawa wihra uſ tahdu wiſſi gribb ſchirtees. Es tewi taggad nu weenreis eſmu atraddis un wakkä wairſ nelaidiſchu!“ — atbildeja „Schimmelpennik“ kungs. Seewa wiinam preeſch 30 gaddeem bij iſbehgufe.

„Tad nu juhs, mihtajis Seibart, no ſchis niſnas ſeewas eſſeet atſwabbinati, jo wiinai jau irr ſawſ wihrs.“ ta adwokats ſazija; „lai wiinna nu pee teeſas atbilda par to, ta 2 wihrus gribb turreht; bet mehſ nu eſſim ſawu zeſlu.“ Seibartis no preekeem noſinnaja kur ſtreet, aiſmalſajaja adwokatam ar gohdu pelnitus 50,000 dollarus un tad ſawu jaunu bruhſti beſ kawefchanaſ peewedda pee ſalaulaſchanaſ un pahrwedda mahjäs, kur wiinai wehl taggad, no mahſes ſwehſtiti pilnä laimiba diſhwo, ja ſcho neddel' nau nomirruſſchi. J. R—r—e.

K u r m i s.

„Al tu Deewa ſohdiba!“ ta daſch ſemneekis iſſauzahs redſedamſ, ta wiinna plawas, eſchas un paſchi tibrumi no kurnjeem tohy iſahrditi un iſraknati. „Newarru ſapraſt.“ ta atkal zits jauta, „kapehz wehl Deewſ tahdu weltigu raddijumu paſaulſ laidis?“ Tas tapat dohma, ta reiſ' kahds jaunſ prinzis, kas arween' mehſa ſazihſt: „Nefſinnu, kalabb' Deewſ muſchas un ſirnektus raddijis, wiinai jau neweenam nekahdu labbumu nedar?“ Bet kad patſ diwreis zaur ſcheem maſeem raddijumeem no nahwes tikka iſglahbtis, tad pazehla rohlas uſ debbeſim un flaweja Deewu par Winna gudreem darbeem. Redſeſim, waj kurnis irr weltigs jeb derrigs raddijums.

Starp wiſſeem lohpeem, kas ſawus behrnus ſibda, kurnis tas weenigajis, kas ſawu bariibu mekle appaſſch ſemmes pa tumſcheem gangeem ta riſtigs eekſſemneekis. Un no ſchi weena darba jau irr par daudſ, ta daſch atſaukſees, uſ ſawahm plawahm un laufeem eedohmadamees, ta tur tee ſtahdi un ta ſahle nowihſt un iſnihtſt, kur ſchis fleppenajis un nejauſajis lohps par appaſſchu diſhwo

*) Amerikä jaunee pahri pawreeſch teel ſalaulati no burmeiſtera un tad til eet ſawas uzzibas baſniä pee ſalaulaſchanaſ.

un tahs faknes nograusch. Spreedisim tad teefu par scho laundarritaju.

Taisniba irr, un to newarr leegt, ka winsch sawus zaurumus rakdamo schur un tur semmi ismaisa un drusku irdenu padarra.

Teefa arri irr wehl, ka zaur tahm isgrubstahm smil-schu tschuppahm dauds augliga semme tohp apbehta, un tee tur appatscha palikufchee deegli augshanâ warr tapf kaweti un noslahpeti. Bet scho stahdi schkippele zibtiga zilwela rohlâs fpehj nogreest. Bet kas gan to irr redsejis, ka kurnis faknes nograusch? Kas to warr apgalwoht? Winni fakka ta: Kur faknes irr nograustas un stahdi mirst un issuhd, tur atraddisees arri kurnji; un kur kurnju nau, tas arri neubt nenoteef. Tad nu, ka saprohtams, kurnis tas wainigajs. Kas to fakka, tas irr tas pato kas weenreis ta irr teizis: Kad wardes pawaffara agri kwakfche je kurlfche, tad kohkeem lappas agri isplaukst, bet kad wardes ilgi kawejahs kurlfcheht, tad arri lappas negrihb plaukt. Laikam tad wardes ar sawu kurlfchschchanu kohkeem isdsenn tahs lappas. Redsat, kahda maldischanahs!

Bet klaußimees, ko weens kurnja adwofats, jeb pahrschawetajs, weens saprattigs semneeks un dabbas nosohpejs fakka: „Kurnis tahs faknes neno-ehd, bet daschadi tahrpi, kas appatsch semmes irr, no kam pehzat dauds nikni suklaini isjekahs. Kurnis til schohs tahrpas gubsta un istibri semmi no scheem eenaidneekem.“

Nu irr saprohtams, ka kurnis arween' tur irr, kur sahle un stahdi isirgft un nowihft, talabb' ka schee nejaufee tahrpi tahdas weetas atrohdahs, ko kurnis labpraht ehd. Bet kas to tizz! Kurnis jau tas wainigajs. Par wiara labbu darbu wiaram nahwe gaidama.

„To laikam kahds atkal istaba ais saweem tschetreem seenmaheem isperrejis, jeb no grahmatahm mahzijeos, kas wehl kurmi nau redsejis!“ juhs atbildeseet.

Ta nau wis! Kas to juns fakka, pasihft kurmi labba' ne ka juhs wiffi. To tuhliht redsefim. Juhs warrat diwejadi isprohweht, waj winsch taisnibu fakka, waj ne.

Paprecksch, kad juhs kurnim muttê eeskattateos. Wisseem tschetrahjigeem jeb sihdameem lohpeem, kam no dabbas nospreests ais stahdeem un faknehm graust, ka par prohwil schurkahn, pellehm, wahwerineem u. t. pr. katra schohlk, ta augfcha ka appatscha, wairahf nau, ka 2 aschi preckschsohbi un nekahdi fahnu sohbi, bet rohbs lihdi teem atfchu sohbeem jeb ta nosaukteem dserrokteem. Bet wisseem plehsigeem un laupitaju swehreem, kas zittus lohpus ferr un ehd, irr wiemahf 6 preckschsohbi, tad abbâs puffes fahnu sohbi un ais scheem wehl labba teefa atfchu sohbi (dserrokti). Tad nu kurnim muttê eeskattijuschees, atraddiseet augfcha 6 un appatscha 8 spizzus preckschsohbus un ais scheem wehl fahnu sohbus — tiklabb' augfcha ka appatscha, no ta mehs noprohtam: Kurnis nau lohps, kas ais stahdeem grausch, bet mafs plehsigs swehrs, kas zittus lohpinus gubsta.

Tad ohtra prohwe to paschu leezibu dohs, kad juhs nosistam kurnim wehderu usgreeschat un wiara mahgu ap-

luhlojat. Jo ko winsch ehdis, tas mahga buhs eekfcha. Kad juhs nu prohweeseet, tad ne-atraddisat kurnja mahga nekad faknes jeb zittu ko no stahdeem, bet arween' ahdas no daschadeem tahrpeem, fleckahm un zitteem nelahgeem kufstoneem, kas appatsch semmes dschw. Ka nu bij?

Kad juhs nu kurnjus neschehligei trenzat un zil fpehdami isklauschat, tad paschi fewihm darrat leelaku fshadi un scheem nelahgeem tahrpeem un kufstoneem to leelako labbumu. Winni tad bes nekahdam behdam juhsu laukum un plawas warr pehstihft. Pehj' nahf wehl tee pahleeku ehdeligei suklaini un juns precksch deggohna no-ehd kohkeem wiffas lappas, ka schee paleef plikfi ka flohtas sarri. Pateizibas jau nedabbuseet. Ta bij!

M. G—g.

Preeksch baddazeetejeem

pee mannim eemalfaja: Dschufftes un Irlawas dr. zaur sawu mahzitaju 22 rubl., Dalbes dr. zaur sawu mahzitaju 9 rubl. 15 kap., Piltenes Latweeschu dr. zaur sawu mahzitaju 13 rubl., Zwandes pagofst zaur sawu mahzitaju 16 rubl., — pawiffam 385 rubl. 45 kap. Scho naudu es nu atkal esmu eemalfajis Kurfemmes muifchneeku beedribai preeksch aifsubtischanas un isdallischanas teem baddazeetejeem. Janifchemoffi.

Kwittante.

No Latweeschu Awifchu apghadataja, Slohtas mahz. f. G. Bierhuff preeksch Pinnusemmes baddazeetejeem pee mannis irr eemalfati tanni 25. Jannari fch. g. 200 rubufi f. un tanni 10. Aprili fch. g. 100 rubufi f., — lohya 300 rubufi f., kas no appatscha peemineteem dewejeem effoht dahwinati:

no Latw. draugn beedribas	35 r. 45 kap.
„ Luttrinu dr.	2 „ — „
„ Kalnamuifchas	1 „ — „
„ Wahnes dr.	95 „ — „
„ Stendes un Spahres dr.	73 „ — „
„ Dehfeles pagasta	2 „ — „
„ Bauftas Latw. dr.	9 „ 15 „
zaur Kupfer mahz. f. Telgawa nodohi	5 „ — „
no freileines Glife B.	40 „ — „
„ Slohtas un Dubbeltu dr.	37 „ 40 „

pawiffam 300 rubufi.

Ahga, tanni 10. Aprili 1868.

Westberg,

Pinnusemmes andeles aifstahwetajs.

Wisjannafahs sinuas.

No Peterburgas. Tanni 16. Aprili Kurfemmes gubernators von Bwern no pascha Keisara tizzis usnems. — No Wisnes. Awifes ness sinuas, ka Schihdi Rumanija wehl arween' tohpohi wajati. — No Florenzes. Prufschu lehnifch Italijas lehninam pateizees par to, ka winsch wiara dehlu, Prufschu krohnprinzi tur buhdamu, til laipnigi usnehmis. — No Londones. Prinzi un prinzeffe no Wales fweift un weffeli no Irlantes pahrahlufchi us Londoni. — No Abessinias generals Napier sinuo, ka wifs karraspehls taggad tulihu nahlschoht atpaktal us mahjahm. — No Berlimes. Tautas-weetneeks Simfon tilka iwwehlehts par zolles parlamenta presidenti, Baiereeschu ministeu presidente firfta Hohenloë par pirmo un herzogs no Ujestes par ohthro wizepresidenti tilka iwwehleht. — No Jaffi. Firfta Karl usnehmis dauds nosubtitus Schihdus, kas wiaram pateikufchees par to, ka wiameem gahdajohf aifstahwefchamu. — u.

Atbildas.

Edde I. — Skabde, ka šauri leedeenas dīesminu man til vebz leedeenam effect atubhtjūst, zitiadi us svehtkeem wiānu gan buhtu warrejis eelikt „Bān, un fohli. fīnnas“; bet nu irr par wehlu. Bet nihta metina, suhteer man drihs tohs stāhtus, to sehljāht. Lai muhsu Pestiņajs Zūhs sveht!

Spirgus pagāta teefai. Zūhs rāstu esnu atubhtjūst us Latweefchu Awīschu namnu Jelgawā, jo man par tam ištudinašānām nau nekāda fīnnasjāna. Ta mākšānā arri jādārv nupat Latw. Awīschu namnā.

S. R. eelšč V. Nebuht netamojohs par Zūhs grahmatu; bet rāstību fāhōht „B. S.“ nau tas wainigājs, bet es pats. Jo neweenam newarram aīllegt, ka wīsch dīesmas rāsta, kādas pats proht fāstāht, un tā man tās atubhtjūst preešč Latw. Awīsch; bet manīm tā redaktorim kribt tā atubhtjūst, ja wāpāhnu dīesmanu teefu nodrukāht. — Dorei' bīja weentābri fāstlīmāis un wltābri man bīj ughāstjūst pabrādāis darbi un turilāht behdas, un tā man irr wāstjūst, tā to dīesmanu

deewsgan grāntigi ne-estū „pāhpuzējis“; jo dohmas tur eelščā deewsgan labbas, til tā rīhmeschānā irr pābrānāpā; to es deewmīdeht pābrītejšchus lūstāms un puzēdāms, torei' wāstjūst ne-ewehroju, lībī fāneht tā lāpā jau drūstāta man bīj rohtās! Bet tad jau bīj par wehlu! Tad nekānosētees par to dīesmīneeku, kas vebz fāwās weentēstās dārtjīs; es ween esnu tas wainigājs. Man Zūhs lūstānāi šchorei' weedohdeet; zerreju ka us preešču man tā wārs nenotīs.

G. B. — eelšč D. Wīdsemmes gubernijas wāldība ištudinajūse, ka Wīdsemme us šchēem Zūrgeem wīstī klāwās kūrāktī un jāwtas rentes kūrāktī nobēdāhs, ween'ālgā us zīl gāddeem us preešču tee wehl bīj noslēgti; no šchēem Zūrgeem eefāhōht Wīdsemme til fāldri nāwdas kūrāktī ween' būs atobnānā. Wāj Kurjēnne' pee tās leetas wehl ziti kādī preeščkrāktī ewehrojānā, to Zūms šchorei' wehl tulihū nestimū tekt; bet mekšschu par to jo drihs dābbuht fāldras fānnās, un tās dābbujīs, Zūms tulihū atubhtjūst.

Latw. aw. apgāhdātājs: Gotthard Bierhuff.

Sluddinašānās.

Kad tas Salkasmīschas Pļepju Buc fāimneekš Dahwis Sanderšohn parrādū deht kūrāktē padeweēs, teek wīstī tā pāschā parrādādeweji zaur šchō sluddinašānā us aīzūratī, ar fāwāhū prāstīschānāhū wīdwehlāht lībī 12. Jūnī f. g., kas par to weenīgu ištēgšchānās termīnū nolīkts, šchē weedoh-tees; jo wehlāht neweēns netāps klāwhts.

Salkasmīsch. pag. teefā, 10. Aprīlī 1868. (Nr. 42.) Preeščschēd.: A. Friedemann. (S. W.) Teef. sčrihw.: A. Grān. 2

No Spirgus pagāta teefas teek usāzīnāti wīstī tee, kam kāhdas tāfīnas parrādū prāstīschānās buhtu pee tās mantas tā lībīschīnīgā Spirgus Rālnā un Leijas Sčrihwēru māhju fāimneekā Frits Krādse, kā arri pee tās mantas tā lībīschīnīgā Spirgus Rālnā māhju fāimneekā Zanna Drappa, par kūrēn abbeju fāimneeku māntību parrādā deht kūrāktē irr nospreestā, wīdwehlāht lībī 6. Jūnī f. g. pee sčihīs teefas peeteiktees, jo wehlāht neweēnū parrādāprāstītājū šchē wārs nekāwhts. 3

Spirgū, tannī 6. Aprīlī 1868. Preeščschēd.: F. F. Jerd. Sčwardt. Pag. teef. sčrihw.: Dānus.

Wīslābbāko ahrwāstjū dīhgstschū ašbolīnā sehlū par māskā atlāschānū tīrgū un tīmote sehlū par 3 enbl. pohdu, wārr dābbuht Jelgawā, pee Annas wāhrteem, Fīedlīb-Bājara namnā pee Adolph Jacobšohn. 1

Wīstī tee, no ka mānnām aīmīggūschām lāulātām drā gām, Salkasmīschas māhzi-tājam Ošwāld Robert Klāsshnā irr prāstīschānās un tee, kam buhtu no wīnānā pāteepīgās prāstīschānās, zaur šchō tohp usāzīnāti, lai pee kūrēnmes fīdītā-beedribas kāseera lūngā S. W. Wyshlan lībī 1. Jūnī 1868 peemēldāhs, tāpēz ka es wīnānū esnu ištēgūst, mānnā lāulātā drāwga parrādū prāstīschānās mānnā weetā jānemt un wārrbuht kāhdū parrādū mākšschānū deht to wājādīstīgu teezību jāgābdāht, lai tās wārrētū tapt ištēgātas. 2

Salkasmīschas māhzi-tāja mīschā. Katharina Klāsshnū, dīm. von Drobīnīstī.

Leelukrahjūnu tapetes
wīstlāstātās mūstēds,
kā arri

wīstas fortēs wīhna, ruma, arāfā, konjāfā, portēra un zīgārns par lehtākeem tīrgeem pārdohd 2

J. Fīederīchs. Jelgawā, wāleijās eelā Nr. 3.

Preešč māhdereem.
Wīstas māhdereu pēhrwes, kopal-lāktu, terpentīnī un lābbāko fīnīstī, kā wīstas fortēs pīndseles pārdohd par lehtāku tīrgū Jelgawā, leelājā eelā Nr. 5 Fīedrich Kūšner.

Peterburgas lohšes ar wīstīnācem lībī 25,000 rubl. wārr atkāl dābbuht Sčrihwēra eelā Nr. 20, pee

H. G. Lōwenstēin.

Rihgās
dāmf-kāulu-mīstū
fābrīkīs

preešč nāhōschās lāukā mēhšschānās fāwās twāktētūs kāulu- un rāggā-mīstūs weedāhwa par to pāschū lehtāto tīrgū un dārtā tē lāht fīnānū, kā wīlūgi to ištāwīst grībbedāms, kas fājīnāl bībīschānā semmes-lohpējeem jo dertīgās, arri Stāfs-furtes-kālī-fāhli preešč lāukū fūhdschānās pārdohdū un to wīrs pārdohschānū jeb āgentūrī preešč wīstās kūrēnmes esnu usnēmīs.

Tādēht it fēwīschki es wāzīnāju wīstūs, kas par to fūhdšāhs, tā semme ābbolīnū, līmūs wāj fīnūs pāreīst nēspēhōht ištēht, tāpat arri tohs, kas wāpīlītām kār-tūfētūs fāhdā un ar šchēem āndell dēm un wīstūs, kas til ween par nēspēhōzīgu semmī fūhdšāhs, lai nekāwējāhs ar šchō kālī-fāhli fūhdoh.

Lai wīstās prāstīschānās pāreīst wārrētū ištēdīht, es semmes-lohpējus lūhdū, kam patīht, mān pāteelēschānās fānnās pee lāfā weehstīht. 1

Rihgā. Karl Kr. Schmidt.

Lābbības un prezzū tīrgūs Rihgā, tannī 20. Aprīlī un Keepājā tannī 5. Januārī 1868 gādā.

Māfājā par:	Rihgā.		Keepājā.		Māfājā par:	Rihgā.		Keepājā.	
	R.	S.	R.	S.		R.	S.	R.	S.
1/3 Iščetw. (1 pūhū) rūdju . . . 390 lībī	4	—	4	—	1/3 Iščetw. (1 pūhū) kartuffelī . . .	—	—	1	20
1/3 " (1 ") lweefschū 625 —	6	50	6	—	1/2 puddu (20 māhrg.) dšēses . . .	1	—	1	10
1/3 " (1 ") meeschū 330 —	3	40	1	75	1/2 " (20 ") tābāfā . . .	1	25	1	20
1/3 " (1 ") anju . . . 190 —	2	—	1	40	1/2 " (20 ") fšchīhū appīnū . . .	—	—	5	—
1/3 " (1 ") fīnū . . . 500 —	6	—	—	—	1/2 " (20 ") krohna līnū . . .	2	40	2	80
1/3 " (1 ") rūpju rūdju mīstū . . .	4	—	4	25	1/2 " (20 ") brāfka līnū . . .	1	50	1	50
1/3 " (1 ") bīhdeleū 475 —	5	50	4	75	1 mūzgu līnū sehlū . . . 9 1/2 rub. lībī	9	50	8	—
1/3 " (1 ") lweefschū mīst. . .	6	50	7	—	1 " fīlū . . . 12 1/2 " —	13	—	12	—
1/3 " (1 ") meeschū putrāimū . . .	4	25	4	50	10 puddu fārtānās fāhlē . . .	7	50	7	—
1/2 puddu (1 bīrlāwū) seena 450 rub. —	5	—	2	—	10 " bāltās rūpjas fāhlē . . .	7	50	6	—
1/2 " (20 māhrg.) fweestā 475 —	5	—	5	50	10 " " fmalās fāhlē . . .	7	—	5	55

No žensures atwehlehts. Jelgawā, 22. Aprīlī 1868. Nr. 47.

Drūstāhts pee J. W. Steffenhagen un dehlā.

(Tē klāht peelīflūms: Wāstīzās un fšohlās fīnnās.)

Basnizas un skolas sinas.

Weens kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Rahditajs: Sinas. Jauna rehkeni gramata. Skolas eefshwotaji. Missiones sinas no Indijas. Kurssemes Bibeles beedriba. Apfweizinafchana. Lughfchana. Swebtas drufas.

Sinas.

Peterburgas augsta studentu skohla strahdajohd taggad 76 professori un augsti skohlas kungi pee 890 studenteem.

Rihgas Wahzu basnizas lappa raksta, ka prahwests Olluist (Oquist) par wezzako Ewangelistas Luttera mahzitaju Peterburgas Pinnu basniza aizinahs. Tad: Julius Schilliusch par mahzitaju palihgu pee Peterburgas Jesus basnizas, fur zeen. generalsuperdente v. Richters par mahzitaju. Rudolfs Gurland par palihga mahzitaju Rischenew. Kandidahs Rudolfs Hippius par mahzitaju tanni jauni eetaisita Isaaka Tuddeli basniza Iggaunds. Palihga mahzitajs Ferdinand Luthers par mahzitaju eefsch Einastes us Doga fallinu juhra. Kandidahs Woldemars Suhns par mahzitaju Grodnes pilfehda. H. Wienemann, kas lihds schim Bessarabija bija par mahzitaju, nu us Odeffa pilfehda, pee Melnhs juhras. Preefsch Rihgas jauni taifamas Gertruchte s basnizas lihds schim jau dewigas roklas no pilfehda effohd samettufchas 10,600 rublus naudas. Rihgas Jehlaba brihw'skohla pehrn' gadda galla 56 puifent un 51 meitenes, pawiffam 107 skohlas behrni bijufchi. Schi skohla no mihlestibas dahwanahm ween tohp usturreta. Schih's skohlas manta ar wiffahm intresschm isneffohd 14,582 rubli un 62 kap. Baggata skohla.

C. F. S.

Jauna rehkeni gramata.

Rihga pee C. Plates taggad pat irr tiklufi gattawa schahda gramata: „Ufdohfchanas galwa ko rehkinahd. Sarakstias, fakrahtas un pehz kabrtas saliktas no J. Bankina, Misfrankles skohlmeistara un ehrgelneeka.“

Schinni gramata atrohdahs feschds kappschlds wiffadi derrigi rehkeni.

Birmajs kappflis.

Te no 1. lihds 26. lappas puffed, 26 paragrafs irr wiffadas laufsichanas un tad wiffas ischetras rehkinaschanas wihses tanni skaittu ruhme no 1 lihds 100.

Dhtrs kappflis.

Te no 26. lihds 52. lappas puffed, 33 paragrafs irr atkal wiffadas laufsichanas un wiffas ischetras rehkinaschanas wihses leelafds skaitlds.

Trefchajs kappflis.

Schinni kappfli irr no 53. lihds 81. lappas puffed, 36 paragrafs wehrtibu pahrmihschana, wiffas ischetras rehkinaschanas wihses ar daschadahm wehrtibahm, treiju skaittu rehkeni bes dallahm un laika rehkeni.

Zetturtajs kappflis.

Te atrohdahs no 81. lihds 95. lappas puffed 23 paragrafs wiffi dalku rehkeni bes daschadahm wehrtibahm.

Beektajs kappflis.

Te no 95. lihds 112. lappas puffed, 25 paragrafs irr wiffi dalku rehkeni ar daschadahm wehrtibahm lihds ar treiju skaittu rehkenem.

Sestajs kappflis.

Schinni pehdejã kappfli no 112. lihds 148. lappas puffed, 37 paragrafs atrohdahs salihdinaschanas rehkeni, procentu nofozzichana, wiffadi andeles rehkeni, pagarrinatas treiju skaittu usdohfchanas, intreschu, termina, atlaifchanas, atwilfchanas, beedribas, maisifchanas jeb jaulfchanas, kwadrata un kubika rehkeni.

No ohtra kappfchla eefahkohd lihds gallam pee katras rehkinaschanas wihses un nodaktas algebra usdohfchanas irr peeliktas.

Kam ta Wahzu rehkeni gramatina: „Aufgaben zum Kopfrechnen von C. Hentschel“ pasihstama, kas schih's gramatinas registari redsejis atraddih's, ka Bankins wiswairal' pehz winnas irr riktejees. Ka nu Hentschela gramatina Wahzu skohlãs Wahzsemme irr derriga, ta arri Bankina gramatina Latweefchu skohlãs Wissemme un Kurssemme buhs geldiga preefsch tautas behrnu mahzichanas. Es falku preefsch mahzichanas un ne wis preefsch mahzichanas; jo winna til atrohdahs usdohfchanas lihds ar turpat klahd peelikteem isnahkumeem un ar kahdahm rettahm eeraddichanahm. Bet taks usdohfchanas lohti labbi pehz kabrtas, no weeglakahm eefahkohd pee gruhதாகহম beidschd, irr saliktas un pehz schi laika waijadfibahm eeriktetas. Ta tad arri mahzeekem, skohlu atstahjuscheem, ta gramatina warrehs buht derriga.

Bet kad Bankins sawã preefschrunnã falka: „Tahda wihse zerru, ka ar scho gramatinu tam truhkumam pehz usdohfchanaahm ko galwa rehkinahd, pilnigs gals buhs.“ tad winnam irr druzin missijees. Pehz schi laika waijadfibahm ihpafchi diwi truhkumi tanni gramatinã useetami. 1) jauna mehra un wezza mehra, jeb jauna puhra un wezza puhra starpiba un aprehkinaschana; 2) pee kwadrata rehkenem to daschadu figuru, ka trihskanta, rinka aprehkinaschana. Sinnams, ihsti pilnigas gramatas neweens wehl nau farakstijis, un ta arri schi grab-

matina tikkai fawai ihpafchai wajjadfibai ween warr buht derriga, prohti rehkinafchanas mahzibai galwā.

Tad wehl japeeminn, ka weetahm tiklabb' drukkatajś fā arri rakstatajś pahrfkattijees. Drukkaſchanas wainas irr lehti uſeetamas; tadeht eſ tē tik rakſtitaja wainas peefihmeſchu.

1) 10. lapp. p. 15. uſd.: „Anziś dohma, fā 6 un 4 maſahkſ effoht ne fā 9; waj wannam taiſniba? par ziſ pahrehkenajees? (Par 1).“ Ja Anziś ſakka, fā 6 un 4, jeb 10 par 9 maſahkſ, ta' wiſmaſak' par 2 buhſ pahrehkenajees.

2) 24. lapp. p. 17. uſd.: „Apſe no-eet 5 deenās 85 juhdſeſ; ziſ zaurzaurihm par iſkattu deenu? (17 juhdſeſ).“ Taſ irr par daudſ eetſ!

3) Pee dalliſchanas taħſ uſdohſchanas ar atliſkumeem nahſ par daudſ wehlu, prohti oħtrā kaħpſli 55. para-graſā. Wiannu wajjadſeja jau pūmajā kaħpſli nemt, lai beheni jau laiſu ar taħm eeraddinajabſ.

4) 136. lapp. p. 3. uſd. iſklaidroſchanā ſtaħw ſa-zigħtſ, fā leelajś puſkſtena zeigerſ katra minutē 5¹/₂ grahdus uſ preeſſchu eiſoht. Taſ irr aplam. Wiſſch eet katra minutē 6 grahdus uſ preeſſchu, bet 5¹/₂ gr. wiſſch par minuti maſajam zeigeram teek tuwatu.

5) 141. lapp. p. 14. uſd. milin tirgus par daudſ dahrgſ irr peenentſ, prohti 10 lihđſ 20²/₃ f. mahzina. Lai Deewſ muħſ no taħdaſ dahidſibabſ paſarga!

6) 148. lapp. p. 12. uſd.: „Pa-grabſ ja-iſroht, kaſ 18 pehd. garſch, 10 pehd. platiſ un 8 pehd. dſiſſch. Ziſ ſchiſ darbſ maſſabſ, kađ dohd 18 kap. par ſubitaſ iſ-rakſumu? (5¹/₃ rubl.).“ Taſ iſnahkſmſ irr aplam. Tē iſnahk' tik 1 rubl. 20 kap. Un taſ buhtu par maſ preeſſch tik daudſ darba. Ja 81 kap. par ſubitaſſi rehkinam, ta' iſnahktu 5 rubl. 40 kap.

Domehr taħſ tē peeminnetas un wehl zittas maſas wainas irr tikkai maſumſ pret taħm 180 para-graſōſ ſadallitaħm labbaħm un derrigaħm uſdohſchanahm, ko rehkinadamaſ peħz rakſtitaja paſcha wehleſchanahſ warr paſiſt par „ſapraħtigu rehkinataju.“ Tadeht kam uſ rehkinafchanu luſte, taſ lai neſcheħlo doht ſawas 40 kap. par ſcho der-rigu graħmatina.

Ribgā, Aprili 1868.

H. G.

Skohlas eedſihwotaji.

Skohlā eedſihwo weentahrt taſ wiħrſ, kaſ to ſkohlō-ſchanas un mahziſchanas darbu wedd un walda, un oħtrahrt tee, kaſ irr teek ſkohlōti un mahziti. Pa wezzam to pūmo, pr. to wiħru, kaſ to ſkohlāſ darbu wedd un walda, ſauzahm par ſkohlmeiſteri, un-toħſ, kaſ tur teek ſkohlōti, par ſkohlāſ behrneem. Kađ nu jannōſ laiſōſ zitti to „ſkohlmeiſteri“ apnikkaiſchi, wiannu eefauka par „ſkohlōtaju“ waj par „lehreri“, tad meħſ tam „ſkohlōtajan“ no Latweeſchu wallōdaſ puſſeſ gan iħſti neko neſinnam prettirunnabt, lai gan mums ſkohlmeiſteriſ miħlakſ un ſwarrigahkſ par ſkohlōtaju, bet taſ leħrerſ mums irr pahrfmalſkſ un jehłſ Puſwah-

zeetiſ. Bet Latweeſchu wallōdaſ miħtotajan tihri matti zekħhſ ſtaħwi aiſ nepatiſſchanas, kađ „ſkohlāſ behrnus“ ſahſ ſaukaħt par „ſkohlneem“, waj „ſkohlneekem“! — Kaħrſ behrnſ ſinn, fā piħlenſ irr maſa waj jauna pible, — fā ſohſlenſ irr maſa waj jauna ſohſſ. — puſfenſ irr maſſ puſiſ, — meitenſ irr maſa meita; — tad laiſam ſkohlēnſ taſſchu buhtu maſa waj jauna ſkohlā; bet nebuht toħſ behrnus, kaſ ſkohlā teek mahziti, newarreſim ſaukt par ſkohlneem! Taħat arri buħſ ar teem ſkohlneekem. Dahrf-neekſ irr taſ wiħrſ, kaſ to dahrfu taifa waj apſtrahda; — pohdneekſ irr taſ wiħrſ, kaſ to pohdu taifa; — greħzineekſ taſ, kaſ to greħku dar; — frohdſneekſ kaſ to froħgu tur un walda; tad laiſam ſkohlneekſ buħſ taſ wiħrſ, kaſ to ſkohlū waj taifa un zekħ, waj apſtrahda un koħpi, waj tur waj walda. Taħdā wiħſē to pa-gaſtu waj kungu, kaſ ſkohlū zekħ, par ſkohlneeku warram ſaukt, jeb arri to ſkohlmeiſteri, kaſ to ſkohlū tur, waj to ſkohlāſ wal-diſchanu, kaſ to ſkohlū walda; bet kađ toħſ behrnus, kaſ ſkohlā mahzahſ, par ſkohlneekem ſanzam, tad ta leeta iſnahk' gauſchi greiſi. Bet warrbuht, fā ziſ no leeka atſakka, fā taſ wahrdſ „ſkohlneekſ“ nezekħhſ no ta wahrdā „ſkohlā“, bet no ta wahrdā „ſkohlōht“, fā „ſweiſneekſ“ zekħhſ no ta wahrdā „ſweiſoht“, waj „waldneekſ“ no ta wahrdā „waldiħt“. Ir tad jel ſkohlneekſ nebuħſ taſ, kaſ teek ſkohlōhtſ, bet taſ, kaſ zittus ſkohlā, taħat fā ſweiſneekſ un waldneekſ nebuht nebuħſ taſ, kaſ teek ſweiſohtſ un waldiħtſ, bet tik ween taſ, kaſ ſweiſo un walda. Talabb' Zuħſ miħlee rakſitaji, kaſ Zuħſ daſchkaħrt Latw. Awieħm rakſtus paſneedſeet, par ſkohlāſ buħſchanu ſarakſtituſ, luhđſami neſauzeet muħſu goħdigohſ ſkohlmeiſteruſ par leħrereem, nedi muħſu miħloħſ ſkohlāſ behrnus waj mahzeħkuſ par ſkohlneekem waj ſkohlneem. — Latweeſchu Awieħſ labpraħt peħz eeſpeħiſchanas ſklaidri runna.

Miſſiones ſinnas no Indijaſ.

4.

Taħdāſ baileſ taſ Hindu melle glaħbſchanu pee burw-jeem, pee ſtipreem wahrdēem, pee uppureem un maſga-ſchanahm. Wiſſch eet uſ ſawu deewa-nammu ar ribſu, zukkuru, peenu, nandu un klannahſ un klannahſ preeſſch ſawa deewa. Kađ ſchiſ Deewſ minnam nepaliħđſ, tad wiſſch to iſlamma un eet pee zitta. Ikkatram Deewam irr taħdi uppuri, ko wiſſch labpraħt nemm: Siħwa miħle loħyu uppureuſ. Kaħi miħle zilweku aſſiniſ un wezzōſ laiſōſ wiñni daudſ tuħkſtoſchi irr uppureti (taggad tee waldneeki, tee Enlanteeſchi, wiñneem gan aiſleedſ zilwekuſ uppureht). Kađ arri uppuri nepaliħđſ, tad tee pa-gani paſchi eeſahſ Deewam par goħdu neſcheħligi mohzi-teeſ, griħbedami zaur to ſawu aſſinnaſchanohſ apmeeri-naħt. Teem apbeħdinateem par eeſpreezinaſchanu arri irr

ezejti leeli masgafchanahs un fchikhtifchanahs fwehtki. Deem Indeesfcheem gandrifs wiffas uppes irr fwehtas; fwehtaka par wiffahm irr Ganges uppe, bet arri Kaweri uppe — (fur muhsu missionari Deema wahrdus fluddina) — irr gauſchi fwehta un ifgaddos Majamarama tohp turreti leeli masgafchanahs fwehtki, fur dauds tubkftofchi laudis fanahk no mallu mallahm fawus grehkus nomasgabt. Dee fwehtki tohp turreti zauru mehnefi. Tahs pirmahs deenas irr Ganefa fwehtki (nejauks elka-deems ar elefanta galwu), fur wiffi ammatneeki fawus darba-cerohifchus fwehti. Tad nahk tahs leclafahs fwehtdeenas: uppe us leelem atmineem tohp ufzelta Sihwas fwehta wehrfcha-bilde un apfahrt ſtahw tee preeſteri, bet wiffi laudis nahk fpehledami un ar leclu trohlni pee uppes nedami deeweklu bildes. Kad ta bilde irr uhdeni nomasgata, tad tas uhdens paleef fwehtis un wiffi masgajahs un flawe ſawu deewu. Us mehnefcha beigahm winneem irr fwehtſchu fwehtki, tad eededfina dauds fwezzes ſawos nammos un uf pilfehfa eelahm; jo winni dohma zaur to ifglahbtees no ta elles-garra, ſas ſchinnis deenas uf semmi nahfoht tohs laudis mohziht. Tahdi masgafchanahs fwehtki tohp turreti gandrifs pee wiffahm uppehm. Bet ſas drihftt iſſtahſtiht, labdi beſkannigi grehti un lahdi nedarbi tahdos fwehtkos tohp darriti?! Dee miſſionari rakſta, ſa kriſtigam zilwekam irr jakannahs, tik no tahdeem grehkeem runnah. Un tahdos grehku-fwehtkos tee Hindus melle ſawu meeru! —

Meeru mekledams un to tomehr ne-atradams tas Hindu ſtaiga zaur ſcho behdu paſauli, lihds ta fchikhtifchanahs ſtunda nahk; tad eefahkaks bailes, drebbefchana un ſohbu trihzeſchana. Kad lahds Hindu irr palizzis flims, tad winna draugi eet pee burwja un praſſa, waj ja-eet pee daktera, waj zehlejs wairs nebuhs? Kamehr dakteris dohd ſawas ſahles, burwis iſchukft fawus ſtiprus wahrdus, lai elles-gars to flimmo laifch walla. Kad zaur to nepaleef labbahks, tad winnam uflej fwehtu uhdeni, waj dohd winnam to uhdeni dſert, waj peewedd gohwi pee mirſchanas gultas un dohd flimnam aſti rohtas, lai tas deems, ſas gohwé dſiwo, winna dwehfeli debbesis aiſweſtu. Dee raddi un draugi peefang ſawus deewus, ſitt ſawas fruhſis, plehſch mattus; ſas mirrejs pats mohzahs ar leelahm bailehm, winſch peeminn wiffus labbus darbus, fo irr darrjis, winſch wehl no ſawas mantas teem deeweklu nanneem un teem bramineem dahwina dahwanas, un tomehr aiſeet bej zerribas. Jo ar fo winni eepreezinaſees mirſchanas ſtunda? — Dee Hindus mahza, ſa tee pilnigi fwehtee laudis pehz nahwes eet debbesis un valeef par it nenecku, pr. pawiffam iſſuhd. Dee ſas irr puslihdsi fwehti bijuſchi, ſas gan arri dauds labbus darbus darrjuſchi, bet algu par to irr mellejuſchi, tee nahk paradife, fur ſawu algu dabbu. Bet kad ſawu algu irr dabbujuſchi, tad ta dwehfete atkal tohp ſubhita uf semmi un winnai nu jaſtaiga dauds 1000 reis zaur lohpu meefahm un beidsht atkal zaur zilweku meefu, un kad arri ſchoreis nepaleef pilnigi fwehti, tad winneem ja-eet muſchigás mohkás. Dee beſdeewigee laudis pehz nahwes no

ſauneem garreem-neſchehligi tohp mohziti, lihds kamehr tas fohdibas-mehrs irr pilns, tad arri winneem atkal jaſtaiga zaur lohpu meefahm. Ar tahdu zerribu tas Hindu nomirft, ſa winnam wajadſehs par lohpu palift; zil ſaldi winſch gan ar tahdu zerribu warrehs eepreezinatees nahwes ſtunda?! —

Kad ta dwehfete no meefahm irr ifgahjuſi, tad tee raddi tuhdaſ ufkrauj fabrtu, ſwaida to lihki ar elji un fwehtem pelneem, neff winnu trihs reis apfahrt un fadefſina tahs meefas. Rabagi, ſam nau tik dauds naudas, tik to galwu fadefſina un to meefu eemett uppe. Papreefch winneem bija arri tahds eeraddums, ſa ta atraitne tappa lihds fadefſinata ar ſawu aifgahjuſchu wihru; bet taggad ta Gulanteeſchu waldiba tahdus breeſmigus darbus irr aiſleegufi.

Tahda irr to paganu dſihwoſchana Indijas ſemmé. Waj muns nau ja-eefchehlojahs par tahdeem tumſcheem laudihm?! — D. P.

Kurſemmes Bihbeles beedriba

lihds 23. Dezemberim 1867 preefch jaunahs Latweefchu Bihbeles drufftas plahſchu eegahdaschanas pawiffam dahwanas ſanehmufe: 1718 rubl. 61¹/₂ kap. (ſkattees peefliffumá pee Latw. aw. Nr. 3 no 1868. gadda.

No 23. Dezembere 1867 lihds 1. Aprilim 1868 wehl dahwanas peenahkufchas klacht:

no Waltekkapils draudſes . . .	52 rubl. 44	kap.
" Balgalles " . . .	8 " —	"
" Saldus " . . .	48 " —	"
" Bahrbelles " . . .	11 " —	"
" Salgalles " . . .	10 " —	"
fohpá . . .		
	129 rubl. 44	kap.

Turklaht ta nauda, ſas lihds

23. Dezemberim eenemta . . .	1718 " 61 ¹ / ₂ "
Pawiffam . . .	1848 rubl. 5 ¹ / ₂ kap.

Tad nu Kurſemmes Bihbeles beedriba par ſchihm dahwanahm teem mihleem dewejeem ſirſnigi pateizahs.

Zelgawá, 5. April 1868.

R. von Firké,

Kurſemmes Bihbeles beedribas preefchneeké.

Ufſweizinaſchana,

fo ſawam ammata brahlim un draugam, Tadaiku Krohna pagafſta ſkohlmeiſterim

Johann Stobbe,

winna 25 gaddu ammata fwehtkos un ſahju deená, tannt 11. Februári 1868, riſmejis E. F. Schönberg.

Effi apſweikts Tamá gohda deená, Ro Tu dubbultigi ſchodeen ſwinn! — Diwi fwehtki kriht nu ſchinní weená, Diw'fahrtigus krohnaus Lewim pinn.

Diwidemmit peezus gaddus effi Strahdajis ta Kunga wihn'kahná, Daschu gruhribu un naſtu neſſi. Puhledamees ſkohlás ammata.

Dauds jau wezzaki un namma-tehwi
No teem rassees, ko Tu mahzi.
Taggad naht pee Lewis minau dehti,
Mahzi atkal, ko jau stahstiji!!

Nepeateizigs, fihrs irr muhsu ammat,
Mas' to atfihst, dasch to neekä leek,
Tomehr paleek labklahfchanas pamats
Tautas brahleem — lai mums teel tä teek!

Nahks gan laits, fur tauta turrehs zeenä
Tohs, kas minnai fuhri kalvoja;
Bet af, brahl', tad meh's jau tanni deenä
Duffestm, fur nek'as wajaga! — — —

Zitti plaus no ta, ko taggad sehjam,
Zitti ars, fur druwu eetaisam; —
Vai arr' tä! — taf sehjam, dehtam, leijam,
Ustizzigi augus apfohpjam. —

Tu us jaunu atkal nemfees strahdaht
Wezza darbä, kas Tew parasts irr,
Deews Tew' neleek turymahl weenam gahdaht,
Wunsch Tew draugu laulibä peeschfir.

Eihds fahim laikam weens pats zellu gahji,
Rohschahm puttehm pahri skattijees,
Ne pee weenas nopluhft Tu apstahji,
Zeets pret mihlestibu rahdijees!

Taf ta mihlestiba walgös nehma,
It lä jaunekli Tew' gubstija,
Isbehgt newarri, ko liktens lehma,
Mihlestiba Tewi skuhpstija.

Seewinu Tu apnehmi par rohtu
Sawam namman, — kas Tew' preezinahs,
Jhstu draugu, tä no Deewa dohtu,
Kas Tew' raises, skumjäs meerinahs.

Kad Tew' selta rihtinsch kahd'reis aushs,
Brahl', pehz pussints gaddeem ammatä,
Ja Deews muhsu wehlefchanas klausih's,
Ta' Tew' behrni apfweiks dseefminä!

Lai tas Kungs Juh's abhus kohpä wadda,
Swehti, farga zellu staigajoh't,
Sawu meeru Juh'su firdis radda,
Igu muhschu nowehl peedfihwoht!!!

Ruhgshana.

Mihli tautas draugi! Jums, kas ruhpejatees par
tautas „prahta apgaismofchanu.“ firnigi luhdsu,
arri tai leetai palihdsibu parahdiht, us ko manna luhg-
shana dibbinahs.

Latweefcheem taggad irr brangi pagarsch grahmatu
skaitlis, gan mahzibas grahmatas, stahstu grahmatas,
brangas ribmes un tä pr.; bet kas tad wehl truhkst un ko
tad schi luhgshana pagehr? — Ta pagehr wiffas tautas
wahrdä, weenu pilnigu istahstischanu par „dabbas
leetahm.“ — Waj tad mums tahda pawiffam nau?

Irr gan, Kawall „Deewa raddijumi pasaulä.“
Scho grahmatu dasch labs pasihst, bet ta wehl nau ne-
kahda pilniga istahstischana. Dünsberg „Bihbeles
dabbas stahsti.“ til wairahl par teem stahsta, kas
Palestinä un tur tannis apfahretejäs semmäs. Bet meh's
tahdu gribbam, kas wiffus Deewa raddijumus apraksta
un pilnigi istahsta. Sinnams, par tahdeem, ko bes
redsefchanas gruhti istahstih't, wajadsetu kahdu bildi klah't
peelikt, tä: biffel-wehrsch, deggun-radsis u. t. pr.; tad
arri tahdu grahmatu fahktu muhsu skohläs mahzih't.
Wiffai dahrga gan negeldetu.

Schi luhgshana atskann no paschas teh'w'semmes
widdus. Willis — r.

Par sinu mihlam Willis — r un zitteem sch'e aplee-
zinaju, ka weens wihrs, eeksch skohläs leetahm labbi mah-
zih'ts, ne-ilgi atpakkat man raktijis, ka wunsch kohpä ar
weenu draugu gribboht farakstih't un drukkäs laist pilnigus
„dabbas stahstus.“ Latw. Nr. apghadatajs.

Swehtas druskas.

27.

Johannis 16, 10.

Gewraima behrni tohs Kananiterus, kas Gasera
dsihwoja, is sawahm rohbeschahm ne-isdinna, lai gan
Deews winncem to bija pawehlejis un tä tad tee Kananit-
teri palikka Gewraima behrnu starpä. No ta Gewräi-
mam, un jo wairak' wiffam Israëlim, pehdigajs pohsts
ijehlahs, jo tahs zittas Israëla behrnu ziltis til pat kuh-
tras bija tä Gewraima ziltis.

Un kas tad tas tahds pohsts bija? No tahs weenas
woetinas, no Gasera, pohsts eewillkäs wiffä Gewräi-
mä. So Kananiteri bija pagani, klannijahs preeksch
elkeem un padarrija paganu nedarbus. Gewraims, Ka-
naniteru starpä dsihwodams, no paganeem mahzi-
jahs un beidsiht tahds pat palikka kahdi wiini. —

Wezjajs Ahdams irr muhsu Kananiteris. Dauds zil-
weku darra tä: wiini gan pahrwahr' wezzo Ahdamu, bet
winnam palauj weenu Gasera, weenu faktinu firdi.
Ko tad weens neku faktinsch warr skahdeht? Bet ä rē!
no Gasera pohsts isplefchahs, — isplefchahs wiffä
firdi, kamehr beidsiht wiffu zilweku pahrwahr' un pah-
nem.

Ko tad nu palihds ta uswahreschana par Kananitereem,
tas irr: par wezzo Ahdamu? Ko palihds wiffi tee sweedri,
affinis un uppuri? Tas weens faktinsch, tas Gasers,
uswahretajam panemm wiffus uswahreschanas anglus.

Tadeht, Deewa behrni, neschehlojat wis to Kananit-
teri, to wezzo Ahdamu! Ne weenu paschu firds faktinu,
ne paschu Gasera ne-attlaujat winnam! Jidsennat winnu
tihri un skaidri is Juh'su firdihm!

*
*
*
*
*

Latw. awischu apghadatajs: Gotthard Bierhoff.

No jensures atwehlehts. Jelgawä, 17. Aprill 1868. Nr. 45.

Druckahs pee J. W. Steffenhagen un dehta.